

Osmo Soininvaara

Kannusteet tuottajia ohjaamassa

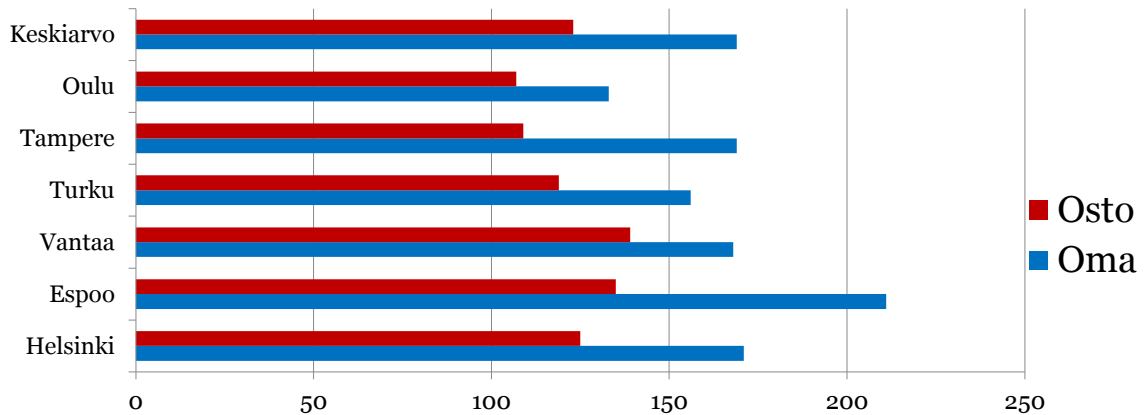
Julkinen vs. yksityinen terveydenhuolto –
Tarvitaanko vastakkainasettelua?

27.1.2016

Kiinalainen lääkäri

- Potilas maksaa lääkärille, kun on terve
- Jos potilas sairastuu, lopettaa maksamisen
- Aloittaa maksamisen uudestaan, kun on taas terve
- Parempi kuin paha länsimainen lääkäri, joka ansaitsee siitä, että potilas on sairas
- Tarina ei ole koskaan ollut totta Kiinassa, mutta suomalainen kunta toimii näin

TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN KESKIMÄÄRÄINEN VUOROKAUSIHINTA KUUESSA SUURIMMASSA KAUPUNGISSA

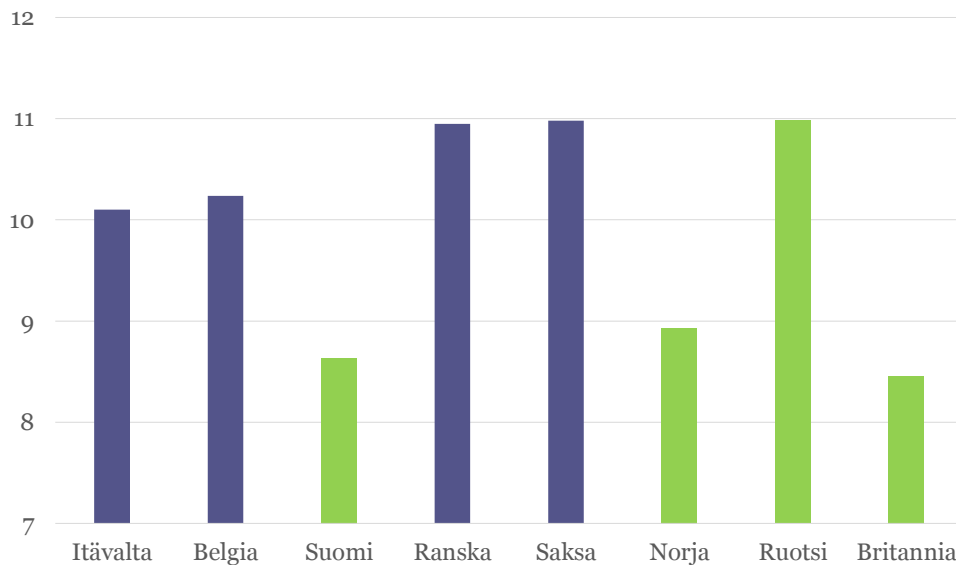

Lähde: Kuusikkokuntien raportti 6/2015

Kunnilla ei mene hyvin

- Yksityinen tekee saman **usein** halvemmalla
 - ”Vievät voitot veroparatiiseihin!”
 - Silloinhan niitä pitää olla
- Suuret kunnat ovat tehottomimpia, skaalaetu negatiivinen
 - Yksityisellä toisin päin
- Riistävätkö työntekijöitä?
 - Työtyytyväisyys yksityisillä **usein** parempi
- Hoito huonompaa?
 - Asiakastyytyväisyys **usein** parempi
- Kunnassa liian usein tuottavuus huonoa ja töissä ikävää

Terveydenhuollon BKT-osuus 2013

Vakuutusmuotoinen on kalliimpi

- Keski-Euroopassa yksityiset tuottavat palvelut
- Pakollinen solidaarinen vakuutus maksaa kulut
- Olennaisesti kalliimpi
- Ei juuri jonoja
 - Jonojen poisto lisää aina kustannuksia
- Ansaintalogiikan kannalta mikään toimenpide ei ole turha, jos joku siitä maksaa
 - Kustannustehottomia, mutta ei kokonaan turhia hoitoja
- Lapsivakuutukset vasta kalliiksi tulivat
- Sairaanhoidopiiri ja kunta – sama asetelma
 - Terveen elinvuoden hinta erikoissairaanhoidossa korkeampi

Neljä karikatyyriä terveydenhuollon järjestämisestä

- Stockmann: kaikkea saa jos on rahaa
 - Jokainen maksaa omat hoitonsa itse
- Armeijan varusvarasto
 - Edullinen ja tarkoituksenmukainen, valinnanvapaus rajallinen
- Kuukausikortti Stockmannille
 - Vakuutus maksaa ja potilas päättää
 - Lapsivakuutus yritti tätä
- Sota-ajan säännöstelykortit
 - Valtio päättää tuotteet, asiakas valitsee tuottajan
 - Hinta?

Vakuutusyhtiöiden kulujenhallinta

- Tunnen huonosti
 - Pelkäänpä, ettei kovin moni muukaan tunne
- Sopimussairaaloita
 - Tilastollinen valvonta
- Yhdysvalloissa jatkuvaa oikeudenkäyntiä
 - Oikeasta hoidosta
 - Hoidon oikeasta hinnasta
- Vakuutusyhtiöt ovat perustamassa sairaaloita
 - Pyrkivät kunnan asemaan!
 - Pohjolan omasairaala epäluottamuslause yksityiselle sektorille

Monituottajamalli

- Mistä maksetaan?
- Suoritteiden mukaan: kustannukset ~~karkaavat~~ räjähtävät
 - Terveyden edistäminen ei kannata tuottajalle (!)
- Mikko Wiren/Pihlajalinna: kiinteä korvaus kapitaation mukaan
 - Kannuste alihoitoon
 - Kannuste terveyden edistämiseen kunnossa
 - Ruotsissa kapitaatio ja suoritteet
 - Toimii vain väestövastuulla
- Monituottajamalleissa piilee ansoja
 - Suoritteen mukaan vain, kun maksaja tilaa hoidon
- Maakunta maksakoot hoidon, kuljetukset, lääkkeet ja sairauspäivärahat!